

DAVID LAWS

MUČEDNÍK

Muž, který se postavil Hitlerovi

Napínavý příběh, který mění pohled na historii
a odhaluje nečekaná tajemství.

xyz

Mučedník

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.xyz.cz
www.albatrosmedia.cz

David Laws

Mučedník – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

MUČEDNÍK

Muž, který se postavil Hitlerovi

Copyright © 2018 David Laws
Published by arrangement with Rights People, London
Translation © Michaela Karavarakis, 2025
© Nakladatelství XYZ, 2025

ISBN tištěné verze 978-80-7683-740-9
ISBN e-knihy 978-80-7683-748-5 (1. zveřejnění, 2025) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-7683-749-2 (1. zveřejnění, 2025) (mobi)
ISBN e-knihy 978-80-7683-743-0 (1. zveřejnění, 2025) (ePDF)

DAVID LAWS

MUČEDNÍK

Muž, který se postavil Hitlerovi

xyz

ÚVOD

V září roku 1938 přiletěl britský premiér Neville Chamberlain domů a v ruce mával kusem papíru se slibem Adolfa Hitlera, že válka nebude. Později vydal z Downing Street 10 prohlášení, ve kterém stálo: „Mír se ctí; mír pro naši dobu.“

O necelý rok později začala válka. Velká Británie tehdy v Mnichově dala Vůdci přesně to, co chtěl: důležitou část Československa, což po sérii německých výpadů vedlo přímo k vypuknutí druhé světové války.

Verdikt amerického novináře, veterána a korespondenta amerického rádia z Německa Williama Shirera: „Premiérova tvrdohlavá a fanatická neústupnost v tom, že Hitler musí dostat, co požaduje... nesmírně přispěla k pozdější síle Třetí říše. Katastrofální důsledky kapitulace si Chamberlain jen stěží uvědomoval, ale strategicky na tom Francie a Velká Británie byly mnohem hůře při vyhlášení války v září 1939 než v roce 1938 při Mnichovu.“

Otázka: Proč toho hlavního usmiřovatele někdo nezastavil?

Odpověď: Někdo se o to pokusil...

KAPITOLA 1

Mnichov, 30. září 1938

Zplihlé a bez života. Obrovská vlajka s hákovým křížem a vlajka Spojeného království visí v ostudné jednotě vedle sebe ve sloupovém předsálí. Pod nimi sedí bronzová orlice a v drápech drží další svastiku, tentokrát vytesanou do kamene.

Dost na to, abych řval hrůzou – ale samozřejmě zůstávám zticha. Dneska večer hraju hru na zahraničního korespondenta, jsem jen dalším novinářem z davu. Jsou tu mí kolegové a přátelé, veteráni posledních pěti turbulentních let strávených sledováním vzestupu nacistického Německa. Je po půlnoci a naše skupinka postává ve světle lamp pod schody grandiózního hlavního vchodu do Vůdcova sídla.

Čekáme. Všichni čekají. Třípatrová budova navržená tak, aby přirozeně zastrašovala a snižovala lidskou existenci, tu dřepí jako dravec číhající na svou kořist. Nepřátelský žulový kolos svítí do tmy jako přízrak. Poslouchám tlukot svého srdce a snažím se potlačit všechny myšlenky na nebezpečí.

Na druhé straně širokého bulváru Arcis Strasse, kousek od přehlídkového prostranství na náměstí Königsplatz, se pod lampami pouličního osvětlení srocují hloučky lidí. Vrhají do silnice strašidelné stíny.

Zahraniční zpravodajové očekávají, že po skončení konference se na vrcholu těch osmi osudových schodů zjeví říšský ministr propagandy Joseph Goebbels, líně sejde dolů a oznámí jim i celému světu výsledky rokování čtyř světových vůdců. Pravděpodobně bude trvat

na tom, abychom používali pouze oficiální prohlášení – skrz rádiové vlny i telegrafy. Jakákoli odchylka od oficiálního textu by znamenala zastavení vysílání mé rádiové stanice – doslova uprostřed věty –, a navíc moje okamžité vyhoštění ze země.

Čekáme tu skoro celý den. Jsme napjatí a plní očekávání a stejně tak i celý svět. Všichni jsou nervózní. Válka se zdá být velmi blízko.

„Hej, Brade!“ Můj kolega Bill Morrel, letitý spolupracovník londýnského *Daily Express*, mě tahá za klopy tlustého vlněného kabátu a nakukuje dospod. Mnichov na sklonku září není místem pro krátké rukávy. „Co to máš na sobě?“ dobírá si mě, když vidí můj tmavý oblek s proužkem a červeným kapesníčkem v klopě. „Šiješ tajně v Savile Row?“

Zdvořilý úšklebek, z pocené dlaně, pocit na zvracení. „To víš, významná událost,“ je nejlepší odpověď, jakou jsem ze sebe momentálně schopný dostat. Humor je dnes v noci nedostatkové zboží. Znovu si prohlížím tváře v davu. Angličtí korespondenti jsou jak na jehlách, připravení dát se na úprk ke švýcarským hranicím, aby se vyhnuli uvěznění v případě, že jednání selžou a bude vyhlášena válka. Kufry mají sbalené a naložené v autech a doufají, že se stihnou dostat do Kostnice, malého města na jihu Německa v těsném sousedství švýcarských hranic, dřív, než se definitivně uzavrou všechny únikové cesty. Naproti tomu Packard a Beattie ze zpravodajské agentury United Press, Alex Small z *Chicago Tribune* a další z newyorského *Herald Tribune* a *Times* spoléhají na to, že je neutralita Ameriky udrží v přízni ministra propagandy.

A pak je tu dav: trpělivý, mlčenlivý, uctivý a čítající několik stovek lidí, kteří teplo svých postelí vyměnili za čekání naplněné obavami. Pokud dojde k tomu nejhoršímu, jsou připraveni okamžitě se vydat do protiletectvých krytů. Tísňí se na druhé straně ulice za řadou hubených olší bez listů a upínají zraky do oken v prvním patře.

Všichni známe fotky z Vůdcovy přepychové pracovny; nádherná mramorová podlaha, masivní stůl z bavorského dřeva a krb, jemuž vévodí podobizna Fridricha II. Všichni víme, co se tam nahoře mezi

tím luxusem odehrává, a nikdo z naší malé skupinky profesionálních německých pozorovatelů z toho nemá radost. Neville Chamberlain, představitel vůdčí světové síly, přijel do města, aby Adolfu Hitlerovi poslušně odevzdal, co si poručil: Sudety, klíčovou oblast Československa tvořenou pohraničním opevněním, což zanechá zbytek země zcela bezbranným. Není pochyb, že ten blázen se pak chystá vrátit do Londýna s vítězným úsměvem a frázemi jako „mír pro naši dobu“ či podobnými nesmysly. O míru se ctí nelze mluvit ani omylem. Tohle řešení není nic jiného než odrazový můstek k další světové válce – to je jasné každému, kdo má jen špetku zdravého rozumu. Někdo ho musí zastavit dřív, než tuhle ostudnou dohodu podepíše. Několik lidí se o to už pokusilo, ale zatím bezúspěšně.

Můžu tedy zůstat pasivním pozorovatelem? Reportér odkázaný jen na to, aby sepsal nekrolog míru?

Ne, nemůžu. Zalovím v kapsách svého dlouhého kabátu a chvějícíma se rukama vytáhnu zmuchlanou krabičku měkkých Camelek.

„Nervózní?“ ptá se mě Bill Morrel.

„Koukni,“ řeknu potichu, aby to nikdo kromě nás neslyšel, „měl bys vědět, že dneska v noci se toho možná stane víc, než čekáš.“

Bill protočí panenky. „Jo jasně! Vůbec nepřeháníš, Brade.“

Mlčím. Nemůžu toho prozradit moc. Únik informací by zničil moje šance a všichni víme, že novinářský rybníček je děravý jako cedník. Ještě víc ztiším hlas až skoro do šepotu a doufám, že to nepoutá pozornost ostatních. „Mám jednu exkluzivní informaci, ale víc ti říct nemůžu. Aspoň teď ne.“

Rázem mám jeho plnou pozornost.

„Byl jsem v Lipsku, potkal jsem se s Carlem G.“ Bill zvedne obočí. Ví, koho tím myslím. Carl Goerdeler, svého času starosta Lipska a taky jeden z nejvlivnějších protinacistických politiků, který ještě žije.

„Dal mi jednu zásadní informaci. Všechno je ve tvé schránce na dopisy v hotelu a je tam taky kopie jeho dopisu. Dobře to chraň. Pro případ, že se nevrátím.“

„Nebud' tak zatraceně tajuplný,“ zasyčí. „Řekni mi to teď.“

„Řeknu ti to pak.“

Co ještě neví a co mu ani nepovím, protože začínáme přitahovat zvědavé pohledy, je, že na konci dopisu, který na něj v hotelu čeká, je připsaný vzkaz: „Bille, kdybych tady nebyl, abych ten příběh napsal, je to na tobě. Neriskuj kvůli tomu život – odleť ze země, než s tím půjdeš ven, aby ses vyhnul represím. Teď už musím. Jdu nasadit svůj krk, drž mi palce.“

Odvrátím se a polohlasně si mumlám reklamní slogan: „Za Camelku šel bych světa kraj.“ Pauza na cigaretu je záminka, jak se nenápadně oddělit od davu. Bill Morrel to zná. Denně taky udělá klidně čtyři krabičky. Vrací se k ostatním a zapojuje se do probíhajících hovorů, zatímco já se ležérně vydám podél širokého průčelí budovy. Dávám si záležet, abych budil dojem naprosté nenucenosti pro případ, že by mě někdo pozoroval z prvního patra. Jen jeden obyčejný Bradley C. Wilkes, evropský zpravodaj z North American Broadcasting Company, který se oddává své závislosti na tabáku. Letmo pohlédnu vzhůru a zachytím obrysy postav příkrčených na střeše a záblesk oceli. Kdysi jsem byl taky lovec a teď vím, že místo za spouští pušky jsem se ocitl v jejím hledáčku.

Můj pohyb není nahodilý. Minutová ručička na hodinkách se posunula o půl hodiny. Čas na signál. Přichází od postavy v dlouhém nepromokavém kabátu, s tvídovým kloboukem na hlavě. Stojí vedle malého betonového sloupku na druhé straně ulice v místě, kde zastup lidí už řídne. V ruce třímá temně zelenou nákupní tašku Oberpollinger, z toho velkého nákupního domu na Karlsplatz. Na druhé straně široké třídy, tam pod stromy, noviny z jeho levé ruky nenápadně putují do pravé.

Moje odpověď je lehké nadzvednutí přední krempe klobouku.

Ta osoba s taškou a novinami je Emil Jarek. Bez pozdravu zvolna zamíříme ulicí směrem ke staveništi za Vůdcovou budovou, kde právě probíhá první fáze stavebních prací na novém Říšském kancelářství. Celá oblast je uzavřená, schovaná za vysokým modrým plo-

tem. Nikde není ani mezírka, kterou by se dalo nakouknout dovnitř. Jen jedny obyčejné dveře, od kterých má Jarek klíč.

Neptej se jak, říkám si v duchu a třesu se nervozitou. Nepřestávám žasnout nad jeho vynalézavostí a důmyslnou sítí tajných kontaktů. Jen se modli, aby ten klíč pasoval.

Stojím za ním. Slyším ho polohlasně klít. Slyším otáčení klíče. Jak dlouho tady můžu jen tak otálet, aniž by si mě někdo všimnul? Konečně se dveře otvírají a já obezřetně vstupuji za Jarkem dovnitř. Srdce mi buší jako výsadkáři při prvním seskoku.

Jarek šeptá, že stavební práce teprve začaly, a proto sem ještě nenajali nočního hlídače. Obcházíme hromady betonových rour a panelů připravených na stavbu tunelu a labyrint zákopů, které se nyní koupou v dešťové vodě. V duchu proklínám svoje boty, do kterých začíná téct; teplota rychle klesá; ráno tu bude ledovka. Jarek varovně zvedne prst a ukáže na řadu žebříků, do kterých jsem málem narazil. Mám štěstí, že ho znám.. Víím, že Jarek je zapřísáhlý odpůrce Hitlera. Minulé léto jsme se spolu vydali na lov do lesů v okolí Prahy; i on je schopný střelec, stejně jako já. Cítím, že má sklon k bezcitnosti, ale trval jsem na tom, že nemůžeme mluvit přes hlavě pušek. Naše demonstrace musí být mírová. Když se na mě pochybovačně podívá, začnu vysvětlovat: „Chamberlain je od zbytku světa izolovaný skupinou pochlebovačů, nepřipouští si žádné protiargumenty, jeho jediný střet s realitou představují přeslušní kritici v Britském parlamentu. Takže já sázím všechno na moment překvapení – na ráznou a hlučnou intervenci. Jestli máme někdy šanci zahrnat premiéra do úzkých, je to teď. Ještě nikdy nemusel čelit něčemu podobnému jako dnes v noci: musí se s námi setkat tváří v tvář. Budeme naléhaví. Kritičtí. Naše neúprosná logika ve střetu s jeho umanutostí. Roztříštíme jeho absurdní přesvědčení, že může vyjednávat s takovým gangsterem, jakým je Hitler. Naše argumenty ho zastaví a všechno změní.“

„Zatím ale zatraceně neposlouchal,“ namítá Jarek. „Ten blázen je připravený obětovat Československo a nás všechny zaprodat nacistům.“

„Pak je to na nás,“ opáčím.

Šedivé železné dveře zasazené v holé stěně se otevrou a my jimi procházíme dovnitř na kamenné schody vedoucí dolů do sklepa. Hned za dveřmi stojí muž, který mi je představen pouze jako Helmut. Má smutné zelené oči a duchem jako by byl někde jinde. Na sobě má šedivou uniformu Wehrmachtu, hodnost poručíka. A vzápětí, jako by mi srdce už tak zběsile netlouklo, vydává naléhavý příkaz.

„Musíte si pospíšet. Slavnostní podpis... zbývá už jen pár minut.“

Pospícháme labyrintem podzemních chodeb. Oficiálně jde o protiletecké kryty, nyní ale slouží disidentské části německé rozvědky Abwehru. Na konci schodů si svlékám dlouhý kabát a odhaluji proužkovaný oblek s vestičkou v celé jeho kráse – oslnivá modrá kontrastuje s bílou košilí, zlatými manžetovými knoflíčky, zlatou sponou na kravatě a červeným kapesníčkem složeným v klopě. K tomu všemu jsem přidal ještě malý odznáček Pall Mall klubu, decentní ozdůbku, která má přesvědčit nezavážené laiky, že tohle je uniforma londýnského diplomata.

Helmut je připravený na všechno; podává nám hadry na utření bláta z bot a pro mě má tlusté černé desky a dlouhý smotek telegrafické zprávy. Jarek dostává kufřík a psací podložku se svorkou. Oba si do klop obleků připevníme jmenovky zástupců Spojeného království. Na té mé se píše: *Theodore Dalrymple, Druhý tajemník, HM vládní delegace, Spojené království Velké Británie a Severního Irsku.*

Jarkova jmenovka je podobně důvtipná: *Peregrine Simon, Třetí tajemník.*

Helmut už stojí na vrcholu schodů s rukou na klice. Je viditelně nervózní a mluví téměř šeptem: „Jakmile vejdete dovnitř, je to na vás.“

Podívám se na Jarka a ten povzbudivě přikývne. Příslib nenásilného postupu už jsem z něj dostal dříve. „Dneska jen slova,“ ujistí mě. „Žádná přímá akce proti Hitlerovi.“ Potřeseme si na to rukou.

Helmut čeká. Pokrčí rameny – tváří se, jako bychom už byli stejně ztraceni.

Upřímně, můžeme očekávat zatčení – a to je ještě ta lepší varianta. Zhluboka se nadechnu, zatnu zuby a sevřu ruce v pěst. Znovu se ujistím, že mám Goerdelerův dopis ve vnitřní kapse obleku. Jak moc bych si přál veřejně rozmáznout jeho obsah, ale tím bych zkompromitoval své zdroje a odhalil jejich identitu. Místo toho jsem ho jako nanejvýš neodkladnou záležitost doručil svému kontaktu v britské vládní delegaci: mladému, bystrému muži jménem Vaughan, který bydlí v hotelu Regina Palast na náměstí Maximilianplatz a opatruje důvěrné dokumenty své vlády.

Vaughan mě zasvětil do skomírajících diplomatických procesů, které se posledních několik měsíců odehrávají v Londýně: řada vysoce postavených antinacistů – Kleist, Halder, Kordt – opakovaně varovala britskou vládu před Hitlerovými válečnými plány. Ostře se postavili proti ústupkům a shodli se na potřebě vzdorovat nacistické agresi.

Chamberlain je všechny ignoroval.

Nyní ale poslouchat bude. Zcela určitě. Oficiální příslib, který jsem přivezl z Lipska, mění celou situaci. Teď je to na mně a na mém odhodlání použít na britského premiéra taktiku šoku.

Emil přikyvuje. Už není čas dál otálet; oba jsme připravení. Po schodech nahoru a ven. Jdeme na to.

Chodba působí skličujícím dojmem, je plná mramoru a germánských symbolů. Procházíme kolem nejrůznějších uniforem a obleků, s příležitostnými odlesky ženských šatů. Vpravujeme se do svých rolí: uštvaní vládní delegáti doručující spěšnou zprávu. V ruce svírám křehký telegrafní smotek a přidušeným hlasem oznamuji Jar-kovi naučené fráze o tom, že tato zpráva přišla teprve před chvílkou. Doufám přitom, že si nikdo kolem nevšimne mého předstíraného britského přízvuku.

Katastrofa hrozí ve chvíli, kdy začneme stoupat po schodech do přízemí. Jen kousek od nás prořízne ticho anglický hlas s nezaměnitelným přízvukem. Hrůzou oněmím.

„To je ale vážně škoda, opravdu. Říkám si, jestli se dneska v noci vůbec dostaneme do postele.“

Sklopím hlavu, ale nedá mi to a nenápadně úkosem vzhlednu. Po schodech k nám sestupuje muž v hnědém tvídovém saku s červenou puntikovanou kravatou a v šedivých flanelových kalhotách. Do posledního puntíku pravý britský gentleman. Je zcela ponořen do konverzace se svojí kolegyní, ale kdyby se teď podíval doprava a mezi ostatními lidmi na schodech mu pohled padl právě na mě, poznal by skutečný diplomat toho nepravého?

„Opravdu, Celie, nemůžu si to odpustit. Člověk by si myslel, že se aspoň pokusí o jednání v civilizovaných hodinách.“

Celia něco odpovídá, ale není jí rozumět. Roztřeseně vydechnu úlevou, zatímco za mými zády pomalu doznívá jejich konverzace. Britská naježenost a rozmrzelost nad narušenou rutinou nás právě zachránily – pro teď.

Moje úleva ale netrvá dlouho. Když vystoupíme do přízemí, naskytne se nám znepokojivý obrázek: černé uniformy lemují všechna schodiště, chodby i uličky. Čepice mají sundané a hlavy po stranách vyholené jak ovce, které se právě vrátily ze stříhání. Kratičké vlasy jsou povolené jen na vršku hlavy. Když se blížíme k hlavnímu schodišti, jako by nás propalovaly tisíce párů očí, které naše přetvářka ani na chvíli neoklamala, a tasení pistolí je záležitostí pouhých vteřin.

Pak se ale uklidním. Šumění rozličných konverzací kolem nás neutichá. Tohle je konference čtyř světových mocností – Itálie, Británie, Francie a Německo – zastoupených početnými skupinami delegátů a dalších politických příživníků. Příliš mnoho lidí na zajištění maximální ostrahy. A tak nepozorováni začínáme stoupat po širokém mramorovém schodišti nahoru do prvního patra.

Široké sloupy a hranatá masivní balustráda dotváří pompéznost tohotohle místa. Naším cílem je Vůdcova privátní pracovna v samém čele budovy. Slavnostní akt podepisování tam může začít každou chvíli. Teď není právě vhodná chvíle na to upustit pero. Ale přesně to se mi stane.

Hlučně dopadne na mramorovou podlahu a skutálí se z jednoho schodu. Ohnu se pro něj, ale černě oděná postava s odznakem SS na

levé straně prsou je u něj dřív. Podá mi ho a zkoumavě mi přitom pohlédne do tváře. Je mi povědomý. Snažím se vybavit si jeho jméno. A pak si vzpomenu: Kruger, jeden z mých vyšetřovatelů z Prinz Albrecht Strasse před lety v Berlíně.

„Já vás znám,“ řekne a pohlédne na mou britskou jmenovku. „Vaše tvář, jsem si jistý. Vy jste...“ Nakrčí čelo a v pokusu si vzpomenout se odvrací. Prohledává paměť, ale ne tak rychle jako já.

„Promiňte,“ přerušuji ho a strkám mu své desky před obličej, abych mu zakryl výhled, „to je omyl. Obávám se, že vám nemůžu pomoci.“

Popadnu pero a dál stoupám do schodů. Sázím na jeho nejistotu, na to, že si netroufne udělat tady scénu, ale zpomaluje mě bolest v levé noze. Je to staré zranění – uklouznutí na skále – z doby, kdy jsme byli nejšťastnější, z časů naplněných bezstarostnými toulkami hornatou oblastí Snake River a lovením jelenů. Jediný problém je, že tohle zranění má tendenci dávat o sobě vědět ve chvíli, kdy se z nějakého důvodu ocitnu ve stresu. Vyčlení mě to z anonymního davu? Jde Kruger za mnou? Mám strach se ohlédnout, ale musím zjistit, jestli je můj kolega Jarek stále nablízku. Rozdělení by znamenalo katastrofu. Potřebuji ho kvůli jeho znalostem budovy; potřebuji ho pro jeho morální podporu. V tomhle jsme spolu, navzájem si dodáváme odvahu.

Konečně mě Jarek na posledním schodu dožene. Neskutečná úleva a taky obrovské zadostiučinění – přiblížili jsme se k cíli na vzdálenost několika kroků. Tak blízko a zároveň stále daleko. Zástup lidí kolem nás houstne. Jak najdeme ty správné dveře? Hledáme místnost 105, ale můžeme se spolehnout na to, že dveře budou očíslované?

Žádná čísla nevidím. Razím si cestu davem směrem k opačné straně chodby a na chvilku sklopím oči ke své bolavé noze, takže si nevšímnu osoby, která mi zastoupila cestu.

„Bradel! Zlato! Co tady děláš? Neříkal jsi, že jsi novinář?“

Strnu hrůzou. Anasztazia Nemet, dívka, se kterou jsem flirtoval minulý týden na večírku Britské ambasády u příležitosti oslavy vel-

vyslancových narozenin. Hledí na mě jasnými očima, obklopená oblakem parfému, zavěšená do nasupeně se tvářícího člena strany v laciném obleku s přehlasnými očními víčky a odpudivě našpulenými rty.

„Co je tohle?“ zeptá se a sahá po mé jmenovce. Přitahuje si ji blíž, aby si přečetla detaily mé falešné identity.

Rychle jí jmenovku vytrhnu z ruky. Stihnu to dřív, než stačí vyhláskovat jméno Dalrymple. „Prosím,“ zamumlám polohlasně, „já tě neznám a ty neznáš mě.“

Překvapeně pohodí hlavou. „Ale samozřejmě že tě znám, zlato. Ty jsi přece Brad, že ano? Bradley Wilkes.“ Pak se ke mně nakloní a se šibalským úsměvem zašeptá: „To všechny své přítelkyně zapomínáš tak rychle?“

Ten večírek si pamatuji a pamatuji si i Anasztaiziu, rozpustilou Maďarku s dlouhými platinovými vlasy, útlými rameny a sklonem ke škádlení.

„Ale samozřejmě!“ Zvednu ruku v gestu náhlého rozpomenutí. Čas na věcnou odpověď. „Jak bych mohl zapomenout! Koupali jsme se naří v jezeře Starnberger. To bylo ale léto. Tak moc jsem si to užil. Musíme to brzy zopakovat. To čiré potěšení z nahoty, jak vzrušující, jak přirozené – co třeba příští týden?“

„Nezbláznil ses? Já jsem nikdy –“

„Sice už je září, ale ještě není taková zima, ne?“

Anasztazia se poplašeně rozhlédne kolem sebe. Vrhne pohled na našpulené rty svého společníka; v klopě se mu leskne odznáček hákového kříže. Hledá v jeho tváři stopu reakce a já využiju šance a zmizím v davu. Za sebou slyším známý hlas, Krugerův hlas, rozléhá se nad zástupem lidí: „Fräulein, fräulein, jak jste říkala to jméno? Ten muž, se kterým jste právě mluvila; kdo to byl?“

Jarek mě postrkuje davem před sebou směrem k zábradlí lemujícímu chodbu v prvním patře; pak mě prudce strhne vlevo a najednou stojíme přímo před tím: mramorová deska nade dveřmi, masivní dubové dveře a hned za nimi bezpečnostní přepážka.

Máme několik málo vteřin, možná minutu. Dvě přinejlepším. Pak Kruger odhalí náš podvod a spustí poplach. Máme jen jednu šanci. Noha mě nesnesitelně bolí a nemůžu nervozitou dýchat, ale suverénní vystupování se mi vrátí právě včas. Projdeme sebejistě dveřmi, nastavíme jmenovky, ukážeme falešné doklady a oznámíme: „Naléhavá zpráva pro premiéra.“

Dozorce s hrozivě klikatými blesky na límci sedí u přepážky a propaluje nás zlostným pohledem. Chvíli to vypadá, že nás dovnitř nepustí, ale pak rezignuje, sklopí zrak a povzdechne si nad drzostí další skupiny podivínských cizinců. Vejdeme do poloprázdného rozlehlého prostoru Vůdcovy pracovny. Na opačném konci u velkého konferenčního stolu stojí hlouček postav. Jsou k nám otočení zády.

Nikoho nepoznávám.

„Vidíš Ptáka?“ zašeptám.

Moje přezdívka pro britského premiéra. Pták. Sova. Stará vrána. Černý sup. Jako ten mrchožrout hodující na zdechlinách, kterého jsem viděl na cestách v Indii. Jarek je už zvyklý na můj osobitý projev a způsoby, stejně jako já jsem zvyklý na ty jeho.

„Tam!“

Konečně ho spatřím: pevně semknuté rty, vystouplé oči, špičatý límeček, celý v černém.

Já a Jarek si to namíříme přímo k němu.

Otočí se k nám. A stejně tak i všichni kolem. Poznávám nabubřelé držení těla italského Duceho, spráskaný výraz francouzského premiéra Daladiera a pak upřený pohled postavy v šedém s tenkým černým knírkem pod nosem. Zachvěju se, když se na mně zastaví jeho oči. V hlavě se mi rozeřvou varovné sirény – ale Vůdce se překvapivě vůbec netváří vítězně. Spíš polekaně. Popojde několik kroků mým směrem a trhavě zvedne pravé rameno. Potom mu cukne v levé noze. Nervový tik, který jsem u něj za ta léta už tolikrát pozoroval. *Teppichfresser* nebo-li muž, který je schopen ve vzteku rozžvýkat koberec, jak mu otevřeně přezdívalí mé kontakty ve straně.

Vyštěkne: „Was nun?“

Předstírám, že neslyším.

Vybuchne: „Ich bin fertig mit all dem Gerede. Es ist Zeit zu unterschreiben!“ Jeden frustrovaný diktátor, který už nemá náladu na vyjednávání a naši přítomnost chápe jen jako další diplomatický trik s účelem pozdržet podpis.

Otočím se od něj, předstírám, že nechápu. Všechnu svou pozornost soustředím na Chamberlaina. Tohle je moje chvíle. Ať už se stane cokoli, nesmím to zpackat. Mezi mnou a premiérem zbývá posledních pár kroků, posledních pár metrů naleštěného mramoru. Zhluboka se nadechnu a promluvíím zvučným hlasem: „Pane premiére, s tímhle mužem nemůžete uzavírat žádné pakty. Je to gangster. Svoje sliby nesplní.“

Na Chamberlainově tváři se objeví výraz překvapení a poklesne mu čelist. Periferním viděním registruji další osoby kolem, jak se vzpomínávají z šoku a začínají se k nám přibližovat. Nutně mu potřebuji doručit ten dopis. Nesmím ztrácet víru. Tohle zvládnu. Podaří se mi doručit zprávu, která premiéra konečně přiměje poslouchat.

„Pane Chamberlaine, musím vás informovat o zásadním politickém vývoji, který radikálně mění dnešní situaci.“

Kruh kolem mě se rychle uzavírá. Mám vteřinu, možná dvě.

„Nepodepisujte to,“ vykřiknu, „dokud si nepřečtete Vaughanovo memorandum.“

Osoby, které se ke mně sbíhají, jako na povel vydechnou zděšením. Na místě ustrnou a ustoupí o krok zpátky. Jsou v šoku. Napravo od sebe zahlédnu něčí pohyb. Je to Jarek.

Následujících několik vteřin jako by se mi před očima přehrávalo ve zpomaleném záběru. V hlavě mi až nadosmrti zůstanou tři obrázky: Jarkova tvář, která už nepřipomíná tvář civilizovaného muže, jehož jsem potkal před lety v Praze na Karlově mostě. Teď jako by měl nasazenou nenávislnou masku. V ruce svírá pistoli. Ráže 9 mm, české výroby. Míří na Vůdce.

„Ne, Emile,“ vykřiknu, „žádné násilí!“

Pohrdavě mávne rukou a mě zaplaví vlna podráždění. Podvedl mě, oklamal, celou tu dobu jsem mu věřil a byl jsem za hlupáka. Navzdory naší domluvě není ten muž nic víc než atentátník, obyčejný vrah.

Druhý obrázek. Jarek přestane mířit na Hitlera a obrátí hlavěň proti Chamberlainovi. „Já své sliby držím,“ procedí skrz zuby a připravuje se vypálit. Jeho prst tiskne spoušť. „Nikoli Hitler! To tenhle muž nás zradil...“

Přikrčím se v očekávání výstřelu.

Třetí scéna: pistole vylétne do vzduchu, jako by zásluhou nějakého obratného triku, a Jarek se kácí k zemi sražený útočnickem, který se přiřítíl zezadu a kterého jsem doteď nezaregistroval.

Otáčí se a já ho poznávám: Kruger.

Než si stačím uvědomit, co se kolem mě děje, zareagovat nebo oznámit svému na zem sraženému kolegovi, že se nikdy neměl uchýlovat ke gangsterským praktikám, cítím, jak mě neznámá síla vrhá dopředu. Propadám se do otupující černoty, z temena hlavy se do zbytku mého těla šíří zvláštní pocit umrtvení následovaný postupnou ztrátou vědomí.

KAPITOLA 2

Cambridge, pátek 8. května 2015

„Můj největší úkol je teď vysvobodit jistou mladou dámu ze spárů její vlastní osoby.“

Byl pátek, pozdní odpoledne. Prostorná, dubovým dřevem obložená hala univerzity St. James byla skoro prázdná. Většina vysokoškoláků se již nějakou dobu oddávala oblíbeným víkendovým radovánkám, popíjení a sexu. U jednoho vysokého stolu ale společnost setrvala. Profesor Chadwick byl pro tuto příležitost oblečen do ošuntělého saka, hebké červené kravaty a letitého černého taláru. Zdálo se, že je naprosto netečný k tomu, co si o jeho outfitu myslí studenti či ostatní profesori. Jeho kolegové pobaveně shlíželi z vysokých židlí postavených v pravém úhlu k lavicím pro studenty, které lemovaly stěnu s portréty starých mistrů a kvestorů. Měli důvod k tomu, aby se tu zdrželi ještě po tom, co bylo jídlo dávno uklizeno. Dnes byl jejich výjimečným hostem Američan.

„Cedriku, kamaráde,“ promluvil muž z Washingtonu, „každou chvíli čekám, že tě uvidím v televizi, jak propaguješ nějaký nový dějepisný seriál, točíš dokument o středověkých mniších nebo jak vystupuješ v nějaké ostré televizní debatě s nejnovější skupinou revizionistů.“

Všichni se zasmáli – včetně Chadwicka.

„Musíš o sobě dávat víc vědět,“ trval na svém Američan. „To je ta věc. Umění prezentovat se na veřejnosti. Zbav se toho taláru, Cedriku, zahod' tu kravatu. Ty potřebuješ značkové džíný a vysoké hnědé

boty. A pak hezky napochoduj do televizního studia, rozhazuj rukama ve složitých gestech a mávej kolem sebe posledními digitálními grafy a tabulkami. Udělej historii vědou 21. století.“

Chadwick si z narážky na svůj zevnějšek nic nedělal. Byla to pravidelná záležitost. Američan sem na nábor nových talentů přijížděl každý rok.

„Kdepak, Lanci, kdepak; to není nic pro mě,“ Chadwick se dobromyslně zasmál. „Moje mise se právě teď nachází mnohem blíž domova. Mým největším úkolem je nyní záchrana mé asistentky výzkumu – záchrana před ní samotnou.“

Canadine, specialistka na zločiny raného viktoriánského období, zvedla obočí. „Myslíš tu dívku s luxusním Porsche?“

Žena na konci řady ho probodávala nesouhlasným pohledem.

„Je to prazvláštní věc, Chadwicku. Jak si pro všechno na světě může ten luxus dovolit ze svého platu? To bych vážně ráda věděla. Ale ty jako její mentor nám to nejspíš můžeš pomoci objasnit, nemám pravdu?“

Chadwick neurčitě máchl rukou. „Rodinné peníze,“ odpověděl. „Skromné dědictví, které jí umožňuje dopřát si komfort, který jejím ne tak štědře zaopatřeným vrstevníkům zůstává odepřen.“

„Myslím, že bys nám o ní měl povědět víc,“ ozval se Scranton.

„Později jistě, až budeme hotovi tady.“

Po několika hodinách a několika bachratých sklenkách whiskey se Chadwick a Lance Scranton konečně pohodlně usadili v profesově stísněné pracovně. Chadwick si nalil Glenmorangie, Scranton Tullamore Dew. Znali se dlouho, už od školních let na Berkeley. Chadwickovi kolegové u vysokého stolu Američanovu návštěvu pokaždé vítali – brali ho jako lobbistu, finančníka, užitečného prostředníka při hledání atraktivních pracovních příležitostí v USA pro nadějně studenty své univerzity.

„Nedávno jsem objevil něco naprosto úžasného,“ ozval se Chadwick. „Spoustu nových fascinujících informací týkajících se mého výzkumu.“

„Jo,“ přerušil ho Scranton, „jsi posedlý politikou usmiřování, vím – Mnichov, Chamberlain, Hitler, mír pro naši dobu a všechno to kolem –, ale upřímně, Cedriku, s tím se přece nikam nedostaneš. Na tohle téma už vyšly stovky knih. Copak si vážně myslíš, že můžeš přijít s něčím novým?“

Chadwick se usmál. „Teď konečně ano.“

„Fajn!“ Zdálo se, že Scranton chtěl téma zkrátit. „Nejsme tu ale náhodou proto, abys mi pověděl o té dívce? Víš, že nejsem velký blázen do historie, ale talent, ten mě zajímá. Talent se dá rozvíjet, dá se na něm pracovat a to je něco pro mě. Za oceánem je spousta úžasných příležitostí pro talentované mladé lidi.“

„Ano, Lanci, to já vím, já dávám ty dva světy dohromady – historii a talent.“

„Ta dívka, Cedriku.“

Chadwick se zhluboka nadechl. „Je mojí zdaleka nejlepší studentkou. Nejlepší za celé roky. Bystrá mladá žena, které to opravdu myslí a má před sebou zářnou budoucnost. Prožila si ale něco jako prohru, nezdar v kariéře. Není potřeba zacházet do detailů. Mohlo se to stát komukoli z nás, ale ona to nese opravdu těžce. Teď právě se nachází na rozcestí mezi akademickou kariérou a povrchním způsobem života. A já ji nechci ztratit.“

„Povrchním způsobem života?“

„Však víš, rychlá auta, jachty, sem tam kasino, bohatá smetánka na jihu Francie, lidé, kteří plýtvají jejím časem a rozptylují ji falešným pozlátkem života v luxusu. Hrozí, že ztratí odhodlání, její pozornost se otupí. Musí se sebou něco udělat. Nemůžu ji ochraňovat donekonečna.“

Chadwick byl na chvíli vyrušen pohledem na vrátného v tvrdé buřince, který sebral osamocený kus odpadku z jinak perfektního trávníku. Prostranství ve stínu univerzitní věže se zvonem, který zval každý den v půl osmé všechny k večeři, tak opět zářilo dokonalostí. Profesor stočil pohled zpátky na Scrantona. „Každopádně...“ řekl a oči se mu zaleskly ve světle stolní lampy.

„Tak už to vyklop!“

„Mám jedno malé tajemství, které jsem si až doteď nechával pro sebe, ale nyní ho můžu prozradit tobě.“ Jeho gesta – ruce v bok, natažené prsty – byla ještě vzrušenější. „Potřebuje novou výzvu. Nový směr. A na scéně se právě objevilo něco, co je pro ni jak stvořené.“

„To mám na tobě, Cedriku, rád. Jak věcem umíš dát velkolepé entrée.“

„No, tak tedy k jádru věci. Naše chytrá dívka je vnučkou amerického rádiového korespondenta, který zmizel uprostřed krize appeasementu.“

„Ale... neříkej. Skutečné, živé spojení s Amerikou.“

„A co víc,“ pokračoval Chadwick, „vždycky se zajímala o to, co se s jejím dědečkem stalo.“

„Pochopitelně.“

„Ráda by věděla, jak je možné, že se jednoho dne zkrátka vypařil z povrchu zemského. Poté, co se prosadil jako význačný odborník informující svobodný svět o vzestupu nacistického Německa, najednou, z ničeho nic zmizí a nikdo – ni-kdo – netuší, co se s ním stalo.“

Scranton vypadal, že ho to zajímá. Zběžně listoval jakousi knihou, aniž by jí věnoval pozornost. Teď ji postavil zpátky do police. „Zajímavé, to ti musím nechat. Ale jak s tím chceš hnout?“

Chadwick na okamžik zmizel pod stolem. Chvilí se přehraboval v kupě papírů na zemi, až se konečně vítězoslavně objevil s tenkou brožurkou v ruce. Posunul ji přes stůl ke Scrantonovi.

„Podívej se na tohle. Nějakou dobrou duši napadlo, že by mě to mohlo zajímat. Brožura vydaná u příležitosti oslav 80. výročí založení North American Broadcasting Company.“

„Aha! NABC. Skvělá stanice. Sport má naprosto bezkonkurenční.“

„Sport mě právě teď moc nezajímá.“ Chadwick se předklonil, nalistoval stránku 4 a ukázal.: „Podívej se sem.“

„Na co konkrétně?“

„Na to, kde se píše o rádiovém zpravodajství a o tom, jaký pokrok ve třicátých letech zaznamenalo.“ Chadwick se opřel zpátky do

židle a na chvíli ztichl, zatímco jeho přítel vstřebával detaily: první mezinárodní rádiové spojení a pak, na konci další stránky, záhada zmizení uznávaného NABC korespondenta v Německu uprostřed mnichovské krize – těsně předtím, než měl posluchače informovat o výsledcích jednání s Hitlerem.

Scranton vzhlédl. „Chápu. Záhada zmizelého korespondenta... ale problém je, že každý zpropadený historik v anglicky mluvícím světě prolezl všechny kouty Mnichova.“

„Jenže,“ přerušil ho Chadwick, „žádný z nich nevyřešil záhadu zmizelého korespondenta. A je toho ještě mnohem víc. Proto jsem jak na jehlách. Nová fakta, Lanci, nová fakta.“

Scranton se zasmál. „Jak tak na tebe koukám, hádám, že jsi právě vykopal akademický hrnec zlata.“

Chadwick zvedl láhev irské whiskey. „Ještě?“ Poté, co splnil své hostitelské povinnosti, pokračoval: „Přiznávám, že o tom není pochyb. Ten nález představuje netušený zdroj informací, hotový poklad! Něco, co nenávratně změní naše chápání daného období.“

„A není náhodou, že ten objev ponese tvoje jméno, nemám pravdu?“

Chadwick se zašklebil. „Možná.“

„A kde jsi tenhle poklad objevil?“

„Můj bývalý student. Dobře si mě pamatuje. Mě i všechny mé *obsedantní zájmy*.“ Na to slovo dal s viditelným potěšením důraz. Co už Chadwick nezmínil, bylo, jak přesně byl tento objev učiněn: svazek tajných zpráv, poznámek a dalších složek označených výhružným červeným razítkem „Přísně tajné“ se povaloval na půdě nacpaný uvnitř kufříku, který patřil nyní již zesnulému maršálovi britského letectva. A skoro všechny dokumenty se týkaly právě mnichovské krize. Uměl si živě představit Scrantonovu reakci: „A tomuhle říkáte utajení informací? V Americe byste za to viseli.“

Místo toho Scranton ovšem řekl: „Dobrá, dobrá, ale zpátky k naší dívce. I když je tohle všechno jistě velmi vzrušující, nezapomínej na svůj malý problém. Jedna mladá dáma, která si momentálně mnohem raději libuje v hýření a radovánkách se svými bohatými přáteli.“

Odněkud z horního patra k nim pronikl pištivý smích. Jak se zdálo, ne všichni studenti opustili prostor budovy. Chadwick to ale zřejmě ani nezaregistroval. Horečnatě příkyvoval. „Tohle je její příležitost. Největší, jakou kdy dostane. Copak by mohla něco takového ignorovat? Copak by ji to mohlo nechat klidnou? Musím si s ní promluvit. Má mou plnou důvěru. Jakmile pochopí, o jak mimořádnou příležitost se jedná, nezaváhá ani minutu.“

„Je tvou jedinou kandidátkou?“

„Zdaleka nejlepší. Když říkám zdaleka, myslím to doslova. A s návnadou v podobě záhady zmizení jejího dědečka? Kdo by se na to hodil líp?“ Pak ztišil hlas. „Zvlášť pokud bude ve hře i jistý návrh.“

Scranton se zasmál. „Ty starý lišáku.“

Chadwick se zakřenil. „Talent. To přece hledáš, nebo ne?“

„Samozřejmě.“ Američan založil ruce na prsou a zhoupł se na židli. Ve tváři se mu rozhostil spokojený výraz. „Tak to abys mi to odvyprávěl hezky celé a popořádku. Začněme od začátku, co říkáš? Se jménem.“

„Jméno,“ zopakoval Chadwick pomalu, aby si ho Scranton mohl zapsat do svého notýsku, „je E-m-m-a D-r-a-k-e-o-v-á.“

* * *

Ze sluncem zalité terasy to bylo slyšet vcelku jasně. Hlavní dveře se hlučně rozletěly, něco těžkého dopadlo v chodbě na zem a pak se ozvalo hlasité zavržení pohovky následované proudem bezuzdných nadávek.

„Já jsem tady,“ zvolala dívka z terasy a zvedla hlavu ze své polohy vleže.

Přibližně za 30 vteřin se ve dveřích objevila Emma Drakeová.

„Ach, má milá, ty vypadáš, že bys chtěla vraždit,“ poznamenala Angie a opřela se o loket. „Nic mi neříkej! Někdo se před tebe vmáčk-nul na A1? Tvé drahé Porche utrpělo škrábnutí?“

Emma zavrtěla hlavou. Její tvář byla rudá a rty pevně semknuté.

„Tak ses pohádala se svým panem profesorem? Že on si troufl kritizovat tvůj zevnějšek? A tobě v té hádce totálně ruply nervy.“

„To těžko!“

„Časopis *History* právě odmítl tvůj poslední článek?“

„Nikoli.“

Angie si povzdechla. „Tak to bude vážné. Vyhodili tě?“

Emma zavrtěla hlavou. „Ne; ještě ne, i když k tomu možná dojde.“ Otočila se a zmizela v domě, ale za moment se zase objevila. Táhla za sebou obří tašku přes rameno plnou čehosi. Frustrovaně ji vlekla přes koberec, dolů ze schodů a s hlasitým skřípáním po dlaždicích terasy.

„Proč ničit perfektně zachovalou, praktickou tašku?“ dožadovala se Angie. „Navíc můj vánoční dárek, jestli mě paměť neklame.“

Emma začala vyprazdňovat obsah tašky na nízký konferenční stolek: papíry, desky a svazky dokumentů za chvíli pokryly jeho povrch do posledního místečka. „Katastrofa, k jaké nedošlo v celé historii univerzity. Klesla jsem tak hluboko, že pochybuju, že se z toho kdy vyhrabu.“

Z lehátka nastaveného v perfektním úhlu k dopadajícím slunečním paprskům se ozvalo pohrdlivé odfrknutí. „Ale prosím tě, nebuď tak zatraceně melodramatická!“ Angie se neochotně posadila. Terasa na střeše domu patřila jí a její byl i byt v devátém patře. „Pane bože, namíchej si drink a pak mi přijď říct, co se stalo.“

Ale Emma se ani nepohnula. Místo toho pohlédla kamarádce zpřímá do očí. „Ty jsi byla dřív tanečnice, vid’?“

„Jo, v minulém životě.“

„Jak by ses cítila, kdyby tě tvůj záskok na jevišti, někdo, koho jsi považovala za nejlepšího přítele, podrazil? Ukradl ti místo v září reflektorů a tebe nechal raněnou bez pomoci odkulhat na urgentní příjem?“

„A teď mluvíš o svém partnerovi výzkumu?“

Emma přikývla. „Shelley Squiresová neboli madam Jidáš.“ Pěst měla zařátou a rty semknuté. Znovu se sehnula k nadité tašce a vy-

táhla tlustý sešit obmotaný několika gumičkami a plný barevných záložek a kancelářských svorek. Mrskla ho na podlahu. „Všechno tohle úsilí a úplně na nic!“ A pak z Emmy začaly tryskat detaily jako lavina hořkosti: jak jako postgraduální historička a výzkumnice na univerzitě St. James přesvědčila vedoucího oddělení, aby v aukci nakoupil nově objevené dokumenty představující skutečný historický poklad. Jak za ně univerzita zaplatila nemalou částku 11 000 liber. Jak byli všichni nadšení, když mezi dokumenty objevili dosud nezveřejněné milostné dopisy tajné manželky francouzského krále Ludvíka XIV.; a jak, jakmile byly peníze vyplaceny, byly dopisy odhaleny jako padělek.

„Moje reputace je v háji,“ posteskla si Emma hořce. „Pod drnem! Pohřbená dva metry pod zemí. Pochybuju, že mám po tomhle faux-pas v akademickém světě jakoukoli budoucnost. Kdo by chtěl financovat můj další projekt? Díky mně vyletěly všechny ty peníze oknem. Udělala jsem blázna ze sebe i z univerzity. Příště už si dají pozor.“

„Ach ach, má milá.“ Angie byla plná pochopení, pak svráстила obočí. „Ale co s tím vším má společného tvoje přítelkyně?“

„Vyvázla z toho neposkrvněná jak lilie. Žádná zodpovědnost, nic! Navlékla to tak, že ona s tou aukční katastrofou neměla absolutně nic společného. Dokonce se jí to povedlo zpeněžit, když mi ukradla nápad na knihu o královnách a chotích panovníků.“ Emma odkopla tlustý sešit. „A teď získala finance na to, aby ji napsala.“

Angie si odrkla. „Ta akademická džungle! Nemilosrdný byznys. Ještě že ve svém oboru dostanu příležitost konat občas trochu dobra.“ Angie pracovala v keramické galerii své matky a byla známá schopností vymámit ze zákazníků extra příspěvky pro Červený kříž. „Dneska jsem vymáčkla padesátku z jednoho Amíka, který si koupil dvě figurky z míšeňského porcelánu,“ dodala.

Emma na okamžik zapomněla na svůj vztek. „Asi si to mohl dovolit,“ poznamenala.

„A co víc, minulý týden se mi podařilo přemluvit taťku, aby přihodil tisícovku.“ Angie si dlouze, spokojeně vydechla. „Ale být te-

bou, asi bych tu ženskou – tu Squiresovou – zabila.“ Na několik vteřin mezi nimi zavládlo ticho a pak Angie dodala: „Doufám, že víš, že ať už se stane cokoli, vždycky máš kolem sebe přátele, na které se můžeš spolehnout.“

Emma zamrkala.

„Myslím jako, ať už se na Cambridge dostaneš do jakékoli šlamastyky, tady najdeš spoustu příležitostí, jak si ty bolístky vyléčit.“ Kroužila skleničkou v ruce, aniž by se napila. „Přidej se k nám v červnu. Skvělý způsob, jak zapomenout na všechny trable. Otec kupuje novou loď. Můžu ho přesvědčit, aby zakotvil v Paphosu, a můžeme navštívit to místo, o kterém tak básníš... Jak se to jmenuje? To nejnovější naleziště neolitické keramiky?“

Emma si povzddechla. „Červen? Tak dlouho nevydržím. Do té doby budu švorc.“

„Ále, zapomeň na peníze!“

Emma se narovnal a nekompromisně zavrtěla hlavou. „Víš, že z některých věcí neslevím. Svoje účty si platím sama. Vždycky.“

Angie si dlouze povzdychla. „Já vím, vím. Někdy jsi s tím už trochu únavná.“

„Nenechám se nikým vydržovat.“

Ale Angie už byla myšlenkami v létě. „Nebo bychom možná mohli vzít auto a navštívit tu vyhlášenou vinici na Loiře.“ Zvedla vysokou sklenici z vinařství Didiera Dagueneau. Pak se zasmála. „Pamatuješ na jižní Francii? Na tu úžasnou pláž?“

„Ani mi to nepřipomínej.“ Ale už se stalo. Cannes teď každopádně nebylo na seznamu dovolenkových lokací dohledné budoucnosti. Angie možná disponovala neomezenými prostředky – její matka byla úspěšná obchodnice s mezinárodní klientelou a otec pracoval ve farmaceutickém průmyslu –, ale Emma se na takové finanční zajištění spoléhat nemohla. Prodejem dědictví po své babičce, akvarelu Augusta Johna, si trochu vylepšila finanční situaci a osvobodila se z pout akademického budgetu. Ráda si dopřávala hezké věci, ale těch deset tisíc, které před dvěma lety získala, rychle mizelo.

Její výraz ji musel prozradit, protože Angie si rezignovaně povzdechla: „Dobrá, dobrá, zpátky ke tvé katastrofě, když jinak nedáš.“ Zasmála se. „Ale musím říct, že mě to zaujalo. Nemáš u sebe náhodou pár těch milostných dopisů? Že bych se mrkla.“

Emma vytáhla z tašky několik věcí. Byl tu katalog dražitelů historických dokumentů a sběratelských předmětů od Maxima s červeně zakroužkovanou položkou 54 „Dopisy Markýzy de Maintenon“; černobílá kresba středověké krásy s dlouhými vlasy a obnaženými rameny zdobící titulní stránku přebalu knihy *Život a láska s králem*; a novinový výstřížek s nadpisem: „Podvrh ‚sexy královný‘ za 11 000 liber“. Emma přes stůl posunula průhledné desky se zažloutlými stránkami hustě popsanými starodávným rukopisem.

Povzdechla si, zavřela oči a na chvíli na všechno ostatní zapomněla. Myslela jen na sluneční paprsky, jak ji lechtají na nohách a pažích, zatímco její kamarádka listovala stránkami. O několik uchechtnutí později byl vynesena verdikt: „Pikantní čtení. Rajcovní páreček. Nemyslím, že bych svému chlapovi něco takového někdy napsala.“

Emma se zhluboka nadechla. „Měla jsem být opatrnější, důslednější... ale ono to působilo tak pravě. Tak skutečně. Souznělo to se vším, co víme. Všechny ty popsané události, lidi i místa... všechno sedělo. Ten padělatel – mazaný šmejd – si vydělal pořádný balík a mě tím zničil.“

Angie zvedla doklad o ověření pravosti od doktora Dorseyho Paxtona, profesora anglické a středověké literatury na Beaufortské univerzitě. „A co on? On žádnou vinu nenese?“

„Vyjádřil se ve smyslu, že jsem ho do toho navezla,“ povzdechla si Emma, „že jsem mu prý nedopřála dost času. Pohotově se zbavil veškeré zodpovědnosti, když prohlásil, že neměl k dispozici dostatečné množství materiálu na to, aby mohl učinit relevantní závěr.“

„A co tvůj profesor? Taky to na tebe hází?“

„Právě že ne, což je s podivem. Kdybych byla na jeho místě, byla bych vzteky bez sebe, ale on jen vyrovnal účty, a přitom se tvářil,

jako by se nic nestalo. V jistém smyslu je to ještě horší, než kdyby zuřil – mám vůči němu šílený pocit viny. Jak mu to kdy vynahradím?“

„No, vždycky ho můžeš pozvat do Francie,“ navrhla Angie.

Emma se zasmála, ale byl to trpký, neveselý smích. „Tam by se vážně vyjímal.“ Zvedla jeden novinový článek. „Tohle byl poslední hřebíček do rakve,“ řekla a ukázala na citaci doktorky Sybily Williamsové, nejznámější expertky na historické rukopisy v zemi a šéfky oddělení zabývajícího se pravostí listin ve Scotland Yardu. Doktorka označila milostné dopisy za „falzifikáty, které mohly oklamat pouze nepozorné“.

Emma sklopila pohled. „To jsem já. Ta nepozorná. Ignorantská slepice. Sen každého podvodníka. Bezelstná naivka. Jak se přes to můžu přenést?“

Angie byla stále zabraná do zažloutlých stránek před sebou a co chvíli se šklebila nad vybranými frázemi a slovními spojeními, když Emmě zazvonil telefon.

„Neber to,“ poručila jí Angie, „určitě je to něco nudného.“ Začala se přehrabovat v kabelce. „Akorát jsem si vzpomněla! Ve čtvrtek. Někde tady... Mám dva lístky na představení.“

Emma vrtěla hlavou. „Tohle se se mnou potáhne nadosmrti. Ty znáš můj plán. Budování kariéry a získání prominentního místa, které mi umožní odhalit záhadu týkající se mého dědečka.“

„Ach, a jsme zase u toho. Tvá posedlost starouškem; ano, to si pamatuju.“

„A jakou mám teď šanci, že se mi podaří přijít tomu na kloub? Jestli mám získat přístup do všech těch tajných archivů, musím platit za důvěryhodnou historičku, musím mít kredibilitu. Kromě finanční podpory potřebuju hlavně reputaci. Dobrá pověst mezi historiky je to nejcenější a já tu svoji právě totálně zpackala.“

Emmin telefon se znovu rozdrnčel. „Pane bože, to je on. Profesor Chadwick. Spadlo to do záznamníku.“

„V pátek? Vážně? O víkendech si ale snad nevoláte, ne?“

Emma se zhluboka nadechla. „Chce mě vidět v pondělí ráno. V devět!“

„Tak brzo. To je děs.“

„Nejspíš změnil názor. Čeká mě parádní vyhazov.“

„A to může? Copak nemáš do určitého data grant?“

„Možná se někdo v institutu financování rozhodl, že můj grant byl právě vyčerpán, a chudák Chadwick dostal za úkol mi tu zprávu šetrně sdělit.“

Angie dopisy opatrně složila zpátky do desek a pak rozhodila ruce v teatrálním gestu. „Tak na to na všechno pojďme na chvíli zapomenout. Ty právě teď potřebuješ přijít na jiné myšlenky. Pojďme si užít báječný víkend a pustit promiskuitní šlechtu a mrzuté profesory z hlavy.“

„Pustit to z hlavy, jasně,“ opakovala Emma kysele. „Až do pondělního rána.“

* * *

Bylo nekřesťansky brzy. Vlakové nádraží King's Cross se před ní zjevilo jako přízračná loď napůl skrytá noční mlhou – ale možná to měla na svědomí jen Emmina zasmušilá nálada způsobená šestou hodinou ranní.

V nádražní hale se rozhlédla. Očekávala, že uvidí vandráky a uklízeče a muže ve vaťácích. To se ovšem spletla. Místo nich jí společnost dělali byznysmeni s koženými kufříky, ženy v kostýmcích a rodiny s dětmi.

Emma si odrklala a usadila se na nepohodlném plastovém sedadle v nádražní hale. Její spoj v 6.52 se ještě ani neobjevil na tabuli příjezdů a Emma v duchu proklínala porouchanou hřídel, která ji přinutila nechat Porsche v bratrově garáži. Podepřela si hlavu. Byla vyčerpaná, otupělá a cítila, jak na ni jako závaží padá těžká deprese. V duchu proklínala profesora Chadwicka za to, že trval na setkání v devět hodin ráno. Když ho počastovala snad všemi nadávkami, které znala,

přerušil její sebelítostivé nářky tichý hlas svědomí. Ve skrytu duše věděla, kde je pravda; věděla, že se jen snaží svalit zodpovědnost na někoho jiného, když přitom jedinou osobou, kterou mohla vinit, byla ona sama.

Pravda byla, a Emma o tom ani na chvíli nepochybovala, že Chadwick se projevil jako pravý přítel – trpělivý a loajální. Po celou dobu stál při ní a neutrousil na její adresu jediné kritické slovo. Před aukční katastrofou si Emma myslela, že její kariéra je na nekonečném vzestupu; teď se díky jejímu chybnému úsudku nalézala na dně nejhlubší propasti. Byla to její chyba – její a nikoho jiného; to si musela přiznat. Probouzelo to v ní vztek, ale ne stud.

Zvučný hlas nádražního hlasatele se rozezněl halou a zástup lidí cestujících toho rána do Cambridge se dal do pohybu. Jejich společným cílem bylo nástupiště 13. Teprve když se Emma pohodlně usadila na sedadle v rohu, vytáhla svůj poslední úlovek, *Život Basila Liddella Harta*. Rozhodně to nebylo její historické období – muž, který se snažil radit generálům, jak vyhrát poslední válku –, ale ta knížka hezky doplňovala článek, který nedávno četla, o chaosu kolem třídění a katalogizace hory spisů, které Hartova vdova odkázala Kingově univerzitě. A tak se přes všechny trable a vyčerpání rozhodla, že ji role historičky pořád naplňuje a baví.

Když pročítala obsah a seznam použité literatury, vzpomněla si na své spolužáky v Cambridge a na to, jak tráví víkendy oni: s nosy přilepenými na monitorech, zavření v knihovnách nebo studovných velikosti malé komory. Z jejich nesouhlasných pohledů četla, že od seriózního historika očekávají naprostou oddanost a obětování se vědě, a to čtyřicet hodin denně, sedm dní v týdnu. Její víkendy se od těch jejich spartánských ale diametrálně lišily: dobré jídlo, drahá vína, lístky do opery, nákupy u Reiss, obědy v Oxo Tower a večere v The Wolseley nebo Oyster Bar. Kdo by si neužíval, co mu štěstí přineslo do života? Nechápala, proč by se toho měla vzdávat; kvůli čemu? Aby si oblékla lněné roucho a předstírala, že je jí v něm líp? Neznamenal to ale, že se svými spolužáky nesoucíla, a když

mohla, snažila se jim zpříjemnit život drobnou pomocí. Vždy se ochotně nabídla, když něco potřebovali zařídit ve městě, a i dnes ráno se jí taška nadouvala věcmi, které nebyly pro ni: ohřívací láhev pro Lottie, velké balení čokolády Toblerone pro toho hubeného kluka na vrátnici a roztomilá konvička pro Jane, aby se zbavila svého otravného zvyku stavět si vedle hrnku s čajem krabici mléka.

Emma si nepřítomně pohrávala s knihou. Vlak se dal do pohybu a ona sledovala, jak se jí neutěšené zahrady a šedivé zadní dvorky Inslingtonu pomalu začínají míhat před očima. Přemýšlela o tom, co jí dnešek přinese. Byla rozhodnutá postavit se čelem k čemukoli, co pro ni má Chadwick přichystaného, ale určitě neměla v úmyslu odplížit se sklesle pryč, přijmout masku univerzitního vyvrhele. Jen jedna osoba zatím měla tu drzost nahlas se jí vysmát. Chudák malý Norris, ten s věčně neupravenými vousy a hubenýma nohama, kterého pravidelně porážela v badmintonu, si před ní troufl poznamenat něco v tom smyslu, že „vyhodila jedenáct tisíc z univerzitního okna“. Na to mu Emma opáčila: „Ty bys na to nikdy neměl koule, i kdybys takovou příležitost dostal.“

Ale co když to všechno mělo skončit – a možná už dneska?

Posadila se zpříma. Vzpomněla si na všechny ty nekonečné hodiny tvrdé práce, které tu prožila. Na všechny své plány do budoucna. A ne, nechtěla, aby to teď všechno skončilo.

Zastrčila knížku zpátky do tašky a rozhodla se místo toho poprat s velkou křížovkou v novinovém výtisku *The Telegraph*. Podívala se na hodinky: do příjezdu do Cambridge jí zbývalo ještě patnáct minut. To byl její časový limit; než vlak zastaví ve stanici, musí mít celou křížovku hotovou.

KAPITOLA 3

Ten den, kdy vyšel z vězení, si slunce vzalo volno a okolí Wormwoodscrubského parku bylo ponořené do smogu jak z padesátých let. Ale copak jemu na tom záleželo?

Gerald Erle Roper byl venku – oficiálně a legitimně, tedy hlavní branou. I když ho spoluvězni většinou nechávali být a jako užitečnému pisateli dopisů (soukromému zprostředkovateli výmluv pro jejich manželky, matky a milenky) mu dopřávali klid, vězení nebylo nic pro něj. Jako zákony dodržující zástupce střední střídy – alespoň tak sám sebe vnímal – nezapadal do klasické škatulky kriminálního.

To byl ale ten problém: on totiž úplně bez poskvrny nebyl.

Roper si povzdechl. Vězení člověka změnilo. Aspoň jeho určitě změnilo. Před třemi roky sem nastupoval jako arogantní podvodník, zručný hacker mobilních telefonů, kterému nebylo za těžko spáchat jakoukoli špatnost z lexikonu počítačového pirátství. Uměl všechno – od mazání zpráv a kradení snímků až po odposlouchávání a obtěžování –, ale pak jeho slibnou kariéru předčasně ukončila tvrdá ruka zákona.

Nyní, když do plic konečně nabíral omamný vzduch svobody – co na tom, že momentálně plný smogu –, z něj byl jiný člověk. Hackerství bylo minulostí. Stejně tak jeho práce. A mzdu za práci ve vězení mu taky ještě nevyplatili.

Roper se blížil k bráně se směsicí pocitů. Převažoval strach, nejistota a touha. Svíral se mu žaludek. Ten okamžik, kdy procházel podloubím ven na svobodu, do otevřeného prostoru, provázela velká úzkost. Nervozita. Vzrušení. Zvedl oči k okázalému opevněnému průčelí: dvě osmihranné věže z viktoriánské doby zbudované vězni

ve stylu středověkého hradu se majestátně pnuly k nebi. Všiml si dvou hliněných soch usazených vysoko nad ním, ale byl příliš dychtivý dostat se co nejrychleji pryč, než aby se zajímal, koho představovaly.

Místo toho minul ceduli varující před desetiletým trestem, který hrozí každému, kdo by pomáhal uprchlým zločincům či se sám podílel na plánování jejich útěku, a vyšel zlatočernou železnou branou na ulici.

Zastavil se na kraji chodníku a vychutnával si první skutečný okamžik svobody. Nezáleželo na počasí, nezáleželo na okolní krajině. Tahle naprosto tuctová, nepořádná ulice s auty zaparkovanými po obou stranách a metrem, které s každým projetím vlakové soupravy rozdrnčelo blízký kovový plot, byla zcela určitě tím nejkrásnějším místem, jaké v životě viděl.

Po chvíli se dal konečně do pohybu. Zabočil doleva a přesně podle instrukcí zamířil na autobusovou zastávku hned vedle Hammersmithské nemocnice. V kapsách pár drobných mincí, lístek do Northallertonu a tři pevné dvacetilibrové bankovky zářící novotou. Dopravní ruch v ulici Du Cane Road téměř neustával, ale nebyly tu žádné vysoké zdi, ostnaté dráty ani zámky a neozývalo se tu nepřetržitě, nervy drásající řinčení klíčů. Jen jedna krásná dlouhá ulice táhnoucí se do dálky – neznámé, tajemné, svůdné a vábíci ho na cestu za dobrodružstvím.

Došel na autobusovou zastávku plnou postávajících kuřáků a zvěšujících se kaluží dešťové vody, ale nezastavil se. Pokračoval v chůzi a užíval si ten pocit, že může svobodně kráčet – klást jednu nohu před druhou – a nikdo ho nemůže poslat zpět. Mlha pořád chutnala báječně.auta, autobusy, nákladáky a motoroky svištěly kolem něj nebezpečnou rychlostí, a dokonce i pěší měli ve tvářích uštvané výrazy. Kam se všichni tak hnali? Uvědomil si, jak rozdílným tempem se žilo na druhé straně vysoké zdi.

Než se dostal k parku, minul skupinku chichotajících se studentek medicíny z nemocnice Queen Charlotte, hlouček strkajících se

kluků v červených školních uniformách a zástup zahalených žen v burkách s dětmi. Pak stanul na kraji rozlehlého parku, na břehu rozpínající se záplavy zeleně.

Tolik otevřeného prostoru. Tolik svobody. A tak málo omezení. Zeleně byla tou spouští; už to v sobě nedokázal déle držet. Roztáhl ruce, jako by vítal celý svět, a vyděsil mladou ženu s kočárkem, která ho právě míjela, když zakřičel: „Jsem volný! Volný jako pták!“

Jenže v bublině euforie, která ho jako omamný oblak obklopovala, se po pár set metrech začaly objevovat trhliny. K čemu mu takhle nově nabytá svoboda je? Nemá žádný majetek, domov, práci ani vztah. Jestli na tom byl někdy někdo špatně...

„Geralde!“

Ropera z myšlenek vytrhl hlas přicházející z malého auta. Rychle se kolem sebe rozhlédl – pro případ, že dotyčný volal nějakého jiného Geralda opodál.

„Geralde!“

Kolik Geraldů se tu dneska mohlo procházet?

Auto přijelo blíž a zastavilo. Až v té chvíli Roper poznal otlučenou kapotu starého Vauxhalla.

„Neviděla jsem tě u brány,“ ozvalo se z otevřeného okénka.

Usmál a zaplavil ho vděk. Nečekal, že podnikne cestu až sem; vlastně nečekal, že vynaloží jakékoli úsilí.

Zůstal stát na chodníku. „To máš běžně ve zvyku oslovovat podivné muže na ulici?“

„Nastup si, ty vtipálku.“

Auto vonělo po citrónovém osvěžovači vzduchu, ale pach starého čalounění a opotřebovaných koberců to úplně překrýt nemohlo. Střecha neustále vibrovala. Pro Ropera to ale byla limuzína. Vděčně se zabořil do sedadla a nespouštěl z ní přitom oči a nepřestával se usmívat. Najednou nevěděl, co říct. Jeho konverzační schopnosti za ty roky poněkud ochably.

„No tak nepoděkuješ mi třeba?“ ozvala se žena konečně. „Ztratil jsi tam snad jazyk?“